

Utbildnings- och kulturkontoretLarsson, Malin, 070-414 14 98
malin.larsson@ockelbo.se

UKN

Yttrande omprövning av moderna miljövillkor, Masugnsfallets vattenkraftverk i Ockelbo

Förslag till beslut

Godkänner yttrandet för vidarebefordran till Mark- och miljödomstolen.

Sammanfattning av ärendet

Utbildnings- och kultur nämnden i Ockelbo kommun anser att bibehållandet av vattenspegeln vid Masugnsfallets vattenkraftverk är av stor vikt i hänseende till kulturvärden, friluftsliv och rekreation.

Vattenspegeln vid dammen har stor betydelse och är en del av det industriella kulturminnet för bygdens järnframställning. En damm tros ha funnits på platsen sedan tidigt 1700-tal. Enligt "Kulturmiljöinventering av sju småskaliga vattenkraftverk" som Läns museet Gävleborg publicerade 2018 har området en mycket viktig roll i Åmots historia och etableringen av masugnen hade en stor roll för att byn så småningom växte fram. Enligt inventeringen ger detta kraftstationen och platsen höga samhällshistoriska värden. Kraftverksmiljön har värderats till värdeklass 2 där dammen ingår som ett av värdena.

Värderingsmodell består av fyra värdeklasser där värdeklass 2 innehåller följande: "Högt värde för kulturmiljön. Miljön, byggnader och lämningar är välbevarade och helhetsmiljön tydligt läsbar. Vissa egenskaper är förändrade eller borta, men kulturmiljön är intakt och ger en god historisk förståelse för platsens bruk och historiska sammanhang."

Utbildnings- och kultur nämnden anser att en utrivning av dammen med förändrad vattenspegel skulle försvåra förståelsen av den historiska verksamheten på platsen.

Masugnsdammen med sin vattenspegel är av stor vikt för invånarna i Åmot, Ockelbo kommun, samt besökare. På platsen finns idag en badplats med sandstrand, beachvolleybollplan och en grillplats. Området är välbesökt under sommarmånaderna och är byns enda badplats. Utomhusbad är en bra träningsform och här finns även möjlighet för barn att lära sig simma utomhus och få vattenvana tillsammans med sina föräldrar.

Över dammen passerar även Gästrikeleden, en nyligen återinvigd naturstig med informationstavlor om skogens djur, samt Biking Gästriklands cykelled. En utrivning av dammen med förändrad vattenspiegel och hindrande av framkomst skulle få negativa konsekvenser för friluftsliv, motion och folkhälsa.

Utbildnings- och kulturnämnden anser att en utrivning av dammen med förändrad vattenspiegel och hindrande av framkomst skulle få negativa konsekvenser för friluftsliv, motion och folkhälsa. Vi ser positivt på fria vandringsvägar för fisk, men anser det kan uppnås genom krav på uppträskling och anläggande av nivåhållande sjöträskel i aktuell prövning.

Beslutsunderlag

Utbildnings- och kulturchef Malin Larssons tjänsteskrivelse 2023-04-12.

Beslutet ska skickas till

Mark- och miljödomstolen